

Міністерство освіти й науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет електроніки та комп'ютерних технологій
з предмета: Комп'ютерна лінгвістика

Звіт
про виконання лабораторної роботи № 8а
**«Закони статистичної лінгвістики на лінгвістичних рівнях букв (символів) і
буквених (символьних) n-грам для окремих текстів»**

Виконав:
Студент групи
Фес-32с
Бойко Кирило

Львів 2024

Завдання

Використовуючи програму +proj6stats&plots, дослідити закони статистичної лінгвістики (див. лабораторні роботи №2 і №4) на лінгвістичних рівнях букв (символів). Розглянути статистичні закони для буквених і символьних n-грам для окремих випадків $n = 1-4$ для деякого тексту. Побудувати спільну статистику для цих n-грам

Хід виконання роботи

Для виконання цієї лабораторної роботи я вибрав текст, який був обраний ще в першій лабораторній роботі

DONALD J. TRUMP January 20, 2017

Я запустив програму **+proj6stats&plots**, завантажив текстовий файл та обрав довжину n-грам, встановивши її на значення 3. Це дозволить аналізувати послідовності з трьох слів, що допомагає детальніше вивчити частотний розподіл та структуру тексту на рівні трьохграм.

Результати

NGramm v3.2

Відкрити текст **Поррахувати**

Параметри

☒ Ігнорувати регістр

Довжина n-грам 3

Буквені Символьні Словесні

☐ Враховувати пробіли

☐ Common Rank

Порядок	Словник
1	25
2	304
3	1080

Швидкодія

Потоки 11

Поріг статистики 1

00:00:00.01

Розмір тексту: 6722

Спільна статистика

Статистика для n-грам

від 1 до 3

Побудувати

Показати n-грами

Зберегти статистику

Статистика

для n-грами порядку 1

Показати n-грами

Зберегти статистику

Графіки

Heaps

для n-грами порядку 1

Піс

Отримані n-грами переглядаю та зберігаю у файли

Ранг	N-грама	Кількість	Ранг	N-грама	Кількі...	Ранг	N-г...	Кількість
1	e	817	1	th	165	1	the	113
2	o	567	2	an	139	2	and	84
3	t	560	3	er	136	3	our	63
4	a	550	4	he	133	4	ill	50
5	r	511	5	ou	109	5	wil	43
6	i	488	6	nd	96	6	ame	43
7	n	474	7	re	91	7	eri	38
8	s	367	8	ri	86	8	ric	38
9	l	341	9	in	86	9	ica	37
10	h	278	10	ll	85	10	mer	36
11	d	256	11	on	81	11	ver	31
12	u	192	12	to	70	12	ing	31
13	w	191	13	il	70	13	ion	31
14	c	187	14	or	69	14	for	30
15	m	167	15	me	68	15	all	27
16	f	156	16	ur	67	16	you	26
17	g	136	17	en	65	17	eve	25
18	y	134	18	we	63	18	her	25
19	b	115	19	es	62	19	tio	23
20	p	111	20	at	61	20	ent	21
21	v	63	21	ic	58	21	rea	20
22	k	37	22	am	57	22	ies	19
23	j	11	23	wi	56	23	one	19
24	z	8	24	st	55	24	ere	17
25	x	5	25	ca	55	25	ati	17
			26	al	55	26	can	17
			27	le	53			

Код програми та результат її виконання, де завантажуються результати n-грам та отримується рангово-частотні залежності в звичайному масштабі, напівлогарифмічному з лінією апроксимації та логарифмічному з лінією апроксимації

```

import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
import pandas as pd
from scipy.stats import linregress

def ngram_analysis(filepath, label):
    dataset = pd.read_csv(filepath, sep='\\t', header=None, names=['Ранг', 'NGram', 'Частота'], engine='python')
    dataset['Ранг'] = pd.to_numeric(dataset['Ранг'], errors='coerce')
    dataset['Частота'] = pd.to_numeric(dataset['Частота'], errors='coerce')
    dataset = dataset.dropna()

    rank = dataset['Ранг']
    freq = dataset['Частота']

    # --- Звичайний масштаб ---
    plt.figure(figsize=(8, 6))
    plt.plot(rank, freq, 'o-', label='Дані')
    plt.title(f'Рангово-частотна залежність для {label} (звичайний масштаб)')
    plt.xlabel('Ранг')
    plt.ylabel('Частота')
    plt.grid()
    plt.legend()
    plt.show()

    # --- Напівлогарифмічний масштаб ---
    plt.figure(figsize=(8, 6))
    plt.semilogy(rank, freq, 'o-', label='Дані')
    plt.title(f'Рангово-частотна залежність для {label} (напівлогарифмічний масштаб)')
    plt.xlabel('Ранг')
    plt.ylabel('Частота (логарифмічний масштаб)')
    plt.grid()
    plt.legend()
    plt.show()

    # --- Логарифмічний масштаб ---
    log_rank = np.log10(rank)
    log_freq = np.log10(freq)
    # Лінійна апроксимація
    slope, intercept, r_value, _, _ = linregress(log_rank, log_freq)
    approx_line = slope * log_rank + intercept

    plt.figure(figsize=(8, 6))
    plt.plot(log_rank, log_freq, 'o', label='Дані (логарифмічний масштаб)')
    plt.plot(log_rank, approx_line, 'r-', label=f'Апроксимація: y={slope:.2f}x+{intercept:.2f}')
    plt.title(f'Рангово-частотна залежність для {label} (логарифмічний масштаб)')
    plt.xlabel('log10(Ранг)')
    plt.ylabel('log10(Частота)')
    plt.grid()
    plt.legend()
    plt.show()

    pearson_log = r_value
    _, _, r_value_semi, _, _ = linregress(rank, np.log(freq))
    return {
        'n-грам': label,
        'Коефіцієнт нахилу': round(slope, 2),
        'Коефіцієнт Пірсона (логарифмічний)': round(pearson_log, 2),
        'Коефіцієнт Пірсона (напівлогарифмічний)': round(r_value_semi, 2)
    }

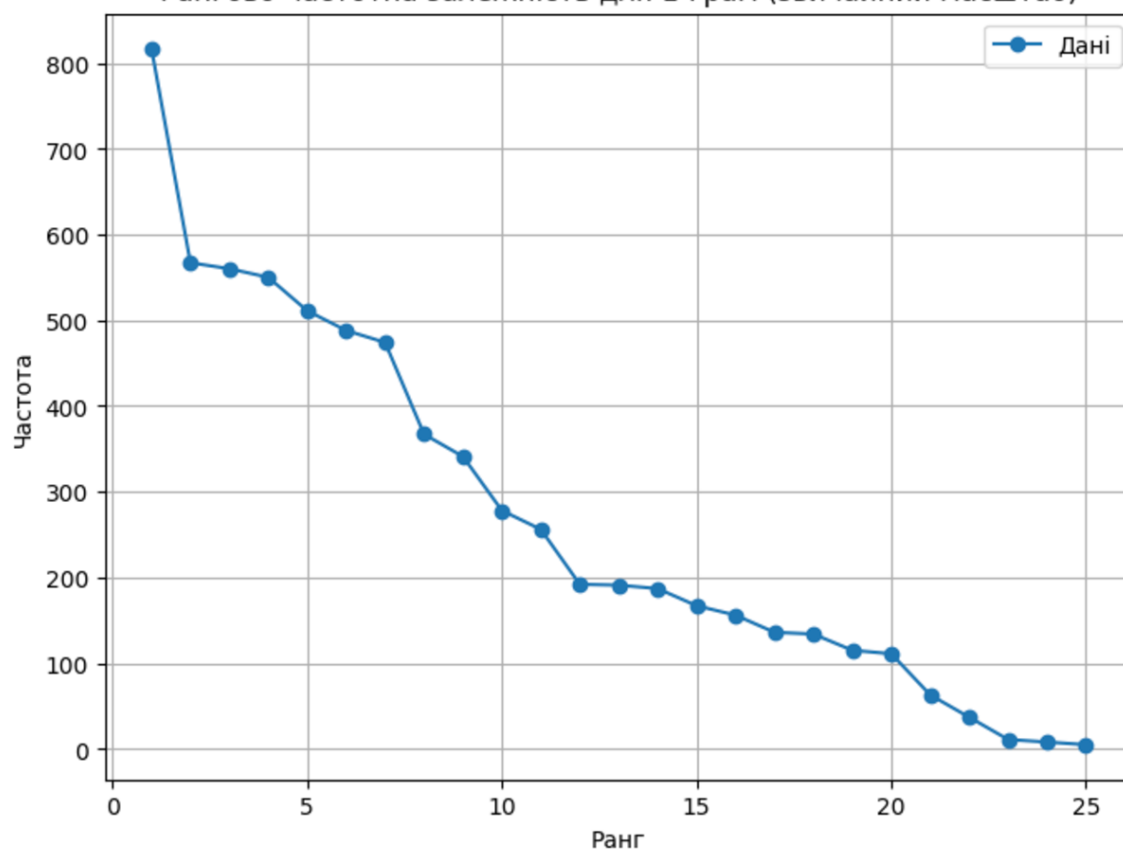
files = [
    'data/1-grams.txt',
    'data/2-grams.txt',
    'data/3-grams.txt'
]

results = []
for index, filepath in enumerate(files, start=1):
    label = f'{index}-грам'
    print(f'Аналізую {label}...')
    result = ngram_analysis(filepath, label)
    results.append(result)

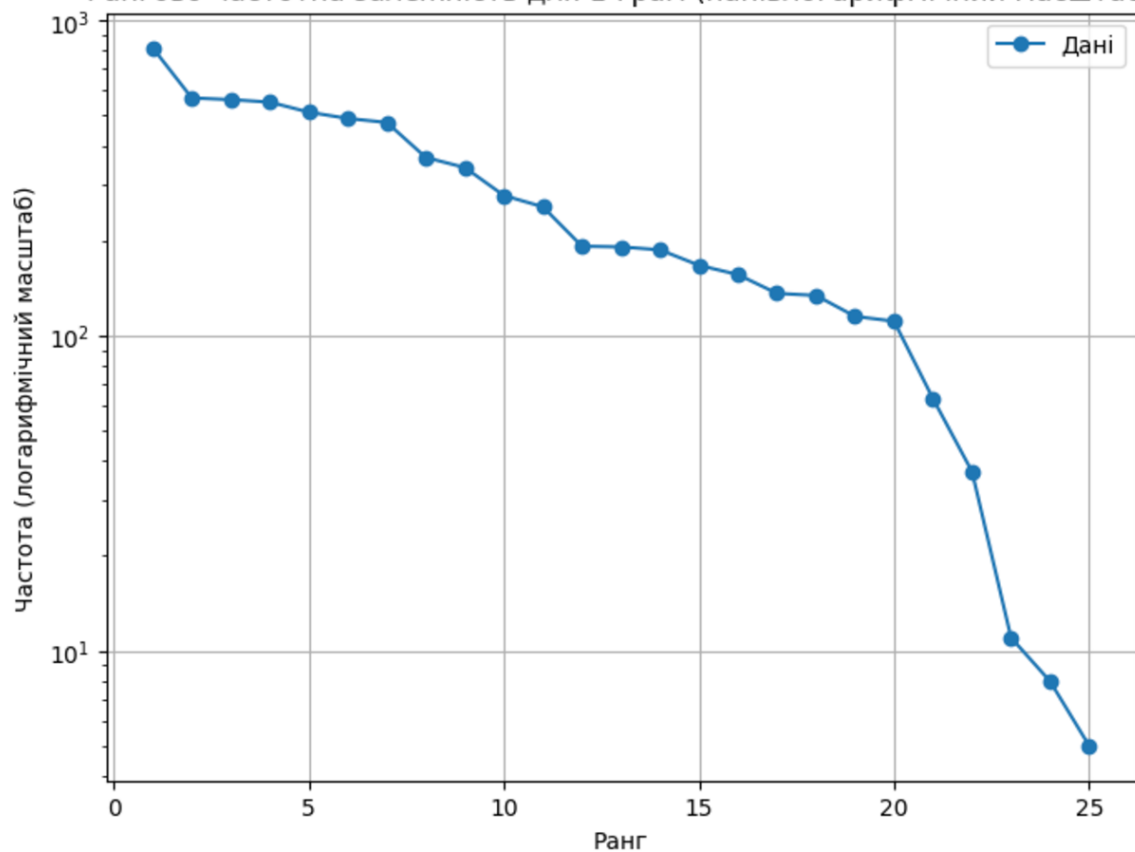
df_results = pd.DataFrame(results)
print("\nТаблиця результатів:")
print(df_results.to_markdown(index=False, tablefmt="grid"))

```

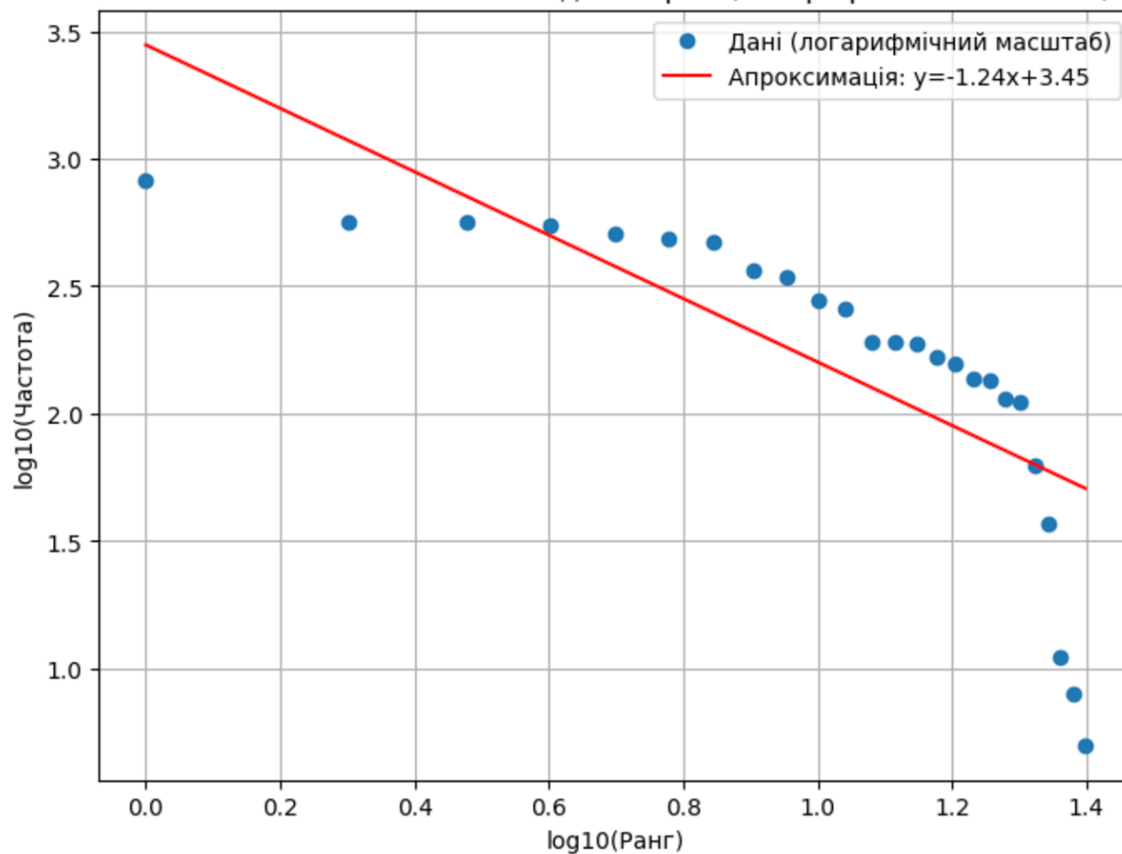
Рангово-частотна залежність для 1-грам (звичайний масштаб)

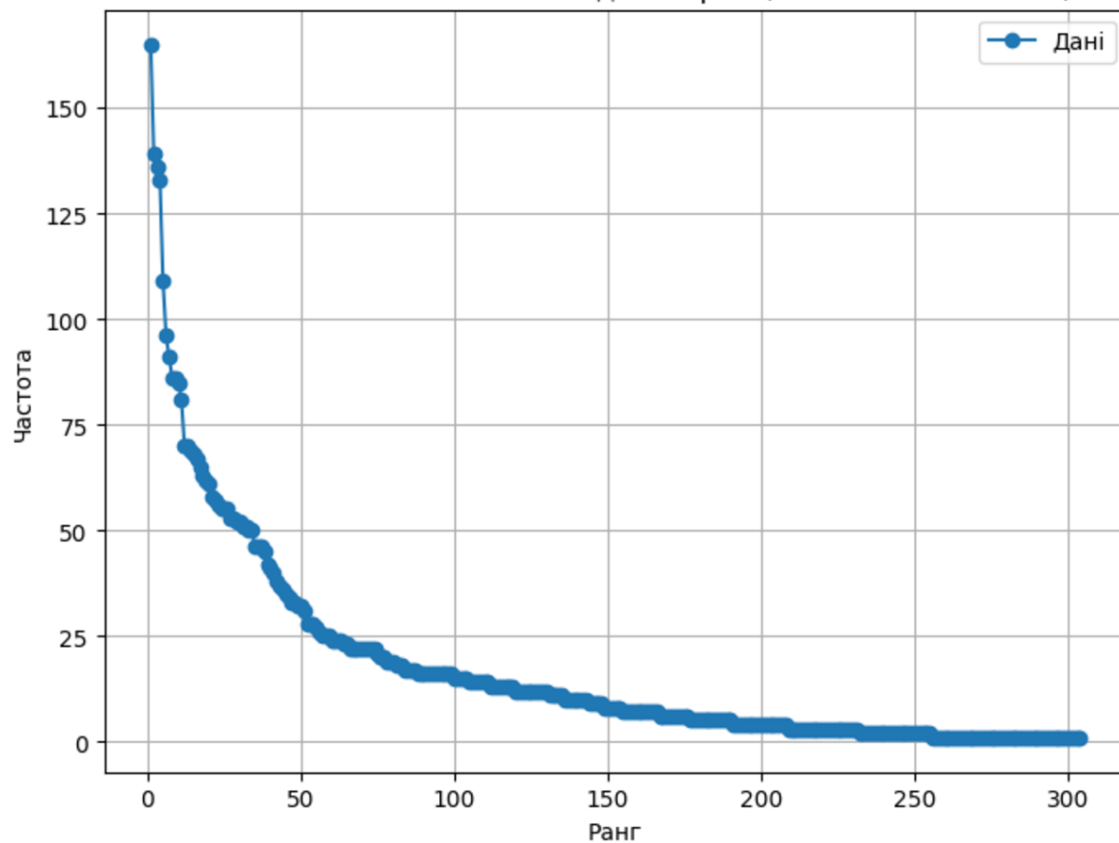
Рангово-частотна залежність для 1-грам (напівлогарифмічний масштаб)

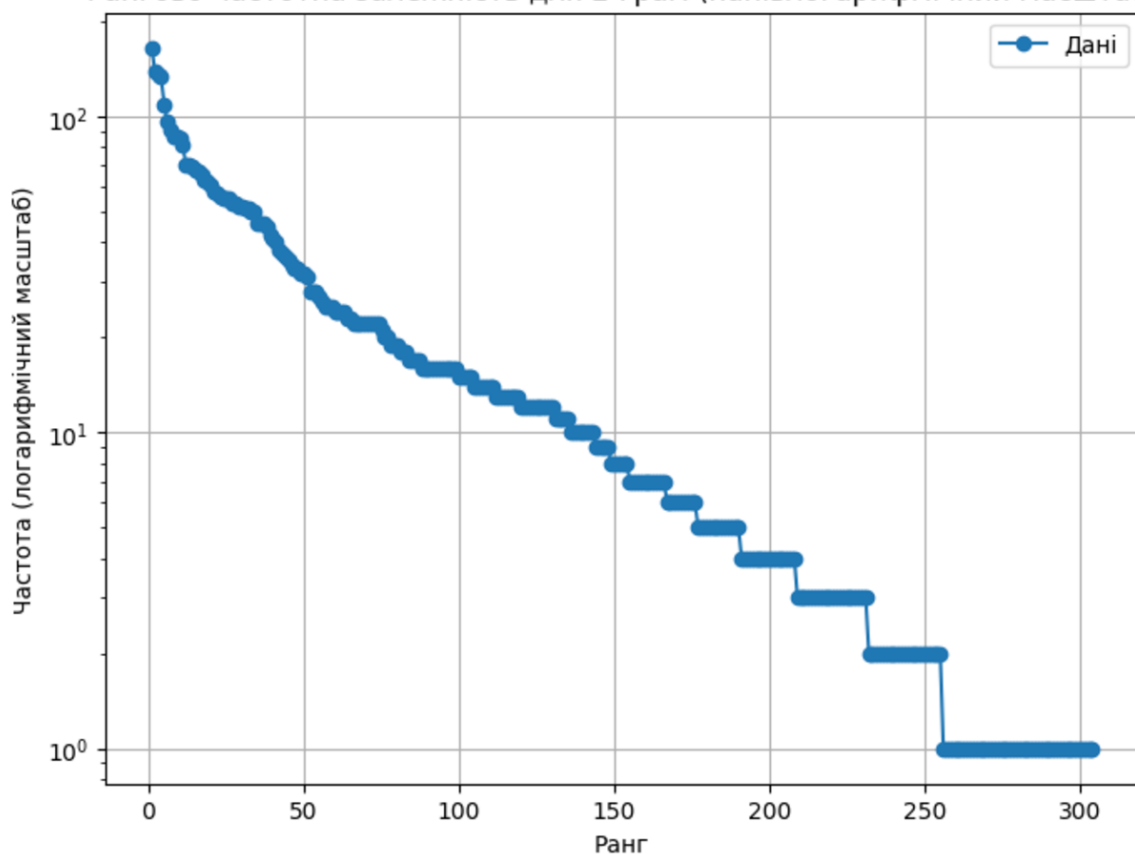
Рангово-частотна залежність для 1-грам (логарифмічний масштаб)

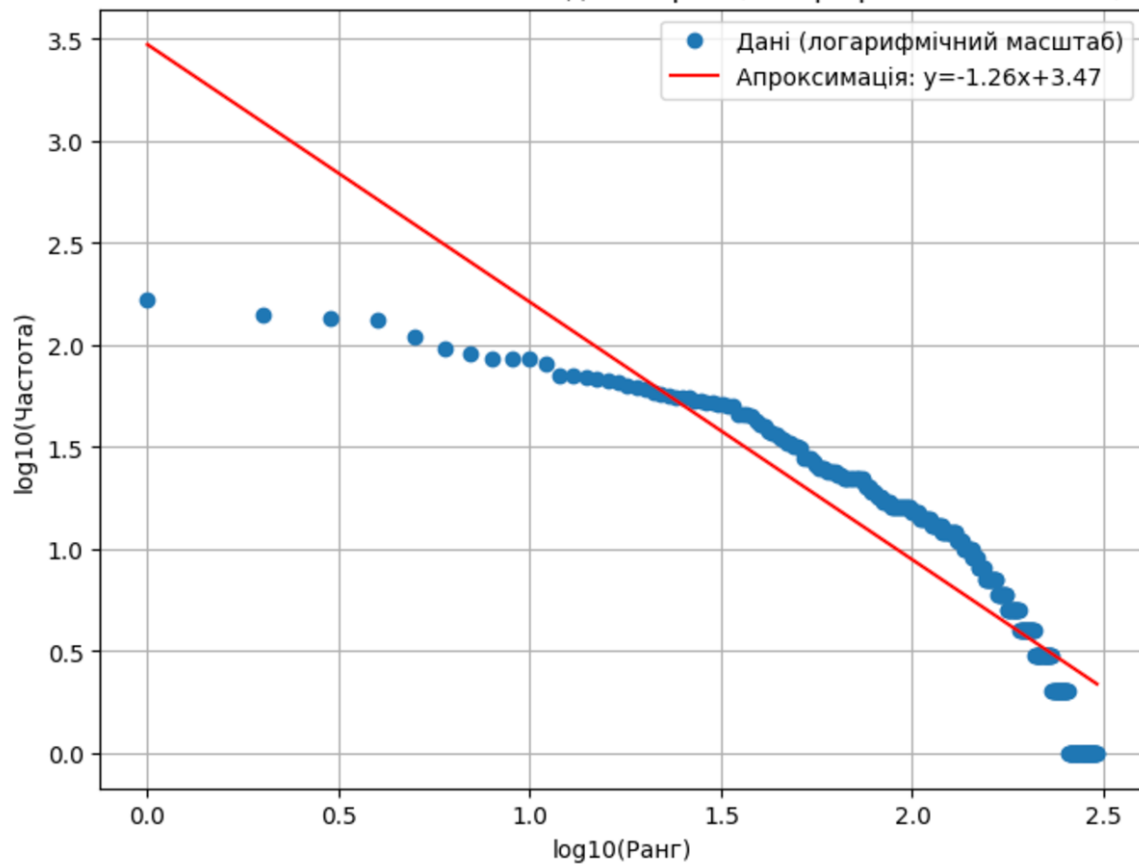
Рангово-частотна залежність для 2-грам (звичайний масштаб)

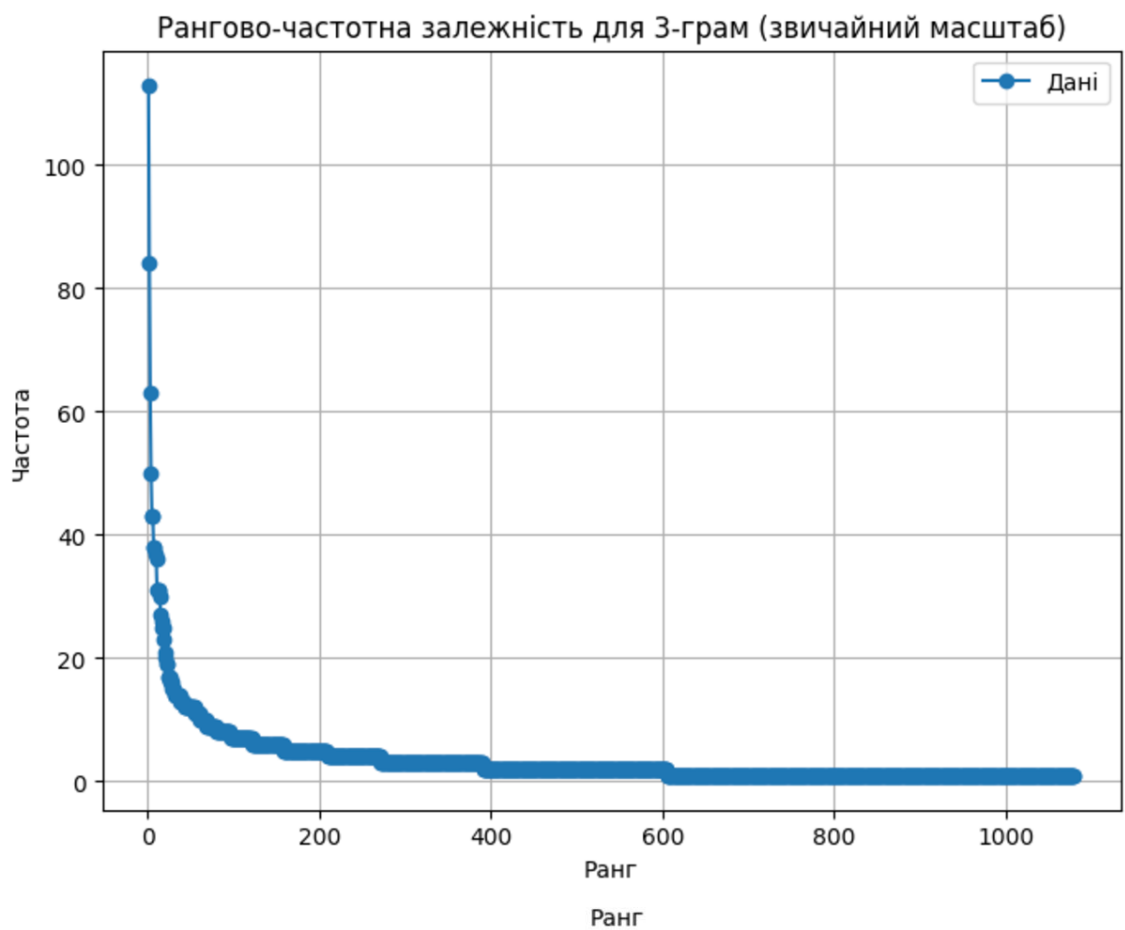

Рангово-частотна залежність для 2-грам (напівлогарифмічний масштаб)

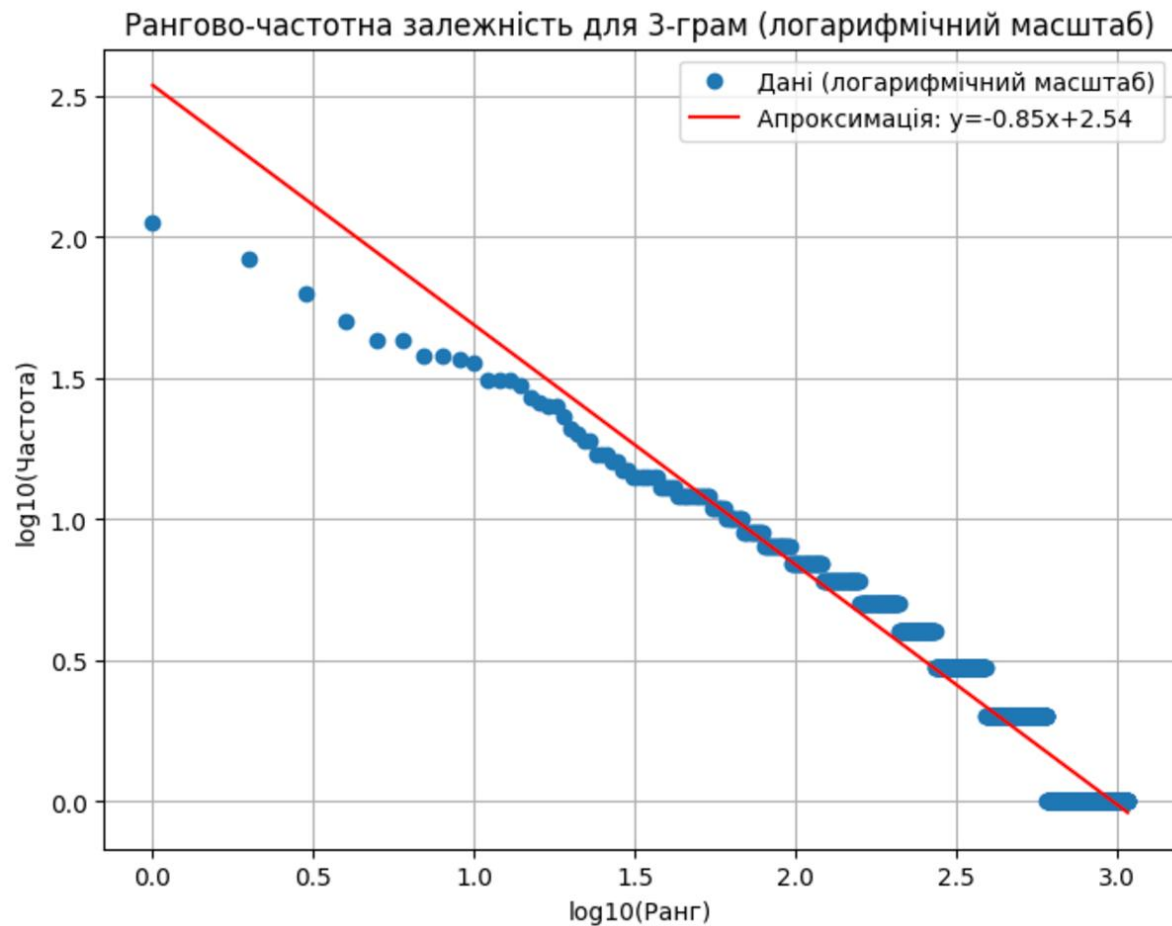

Рангово-частотна залежність для 2-грам (логарифмічний масштаб)

Таблиця результатів:

n-грам	Коефіцієнт нахилу	Коефіцієнт Пірсона (логарифмічний)	Коефіцієнт Пірсона (напівлогарифмічний)
1-грам	-1.24	-0.76	-0.91
2-грам	-1.26	-0.91	-0.99
3-грам	-0.85	-0.97	-0.91

Висновок: У процесі виконання лабораторної роботи я дослідив статистичні закономірності для n-грам з довжинами $n=1, 2$ та 3 . Було проведено аналіз рангових залежностей для кожного значення n , створено графіки в напівлогарифмічному та подвійному логарифмічному масштабах, а також виконано лінійну апроксимацію цих залежностей.